

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

MGR EWELINY KUROWICKIEJ-ROMAN

Kompetencje emocjonalne i sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych przez nauczycieli wychowania przedszkolnego

W rozprawie doktorskiej „Kompetencje emocjonalne i sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych przez nauczycieli wychowania przedszkolnego” zainteresowaniem objęte są kompetencje emocjonalne nauczyciela, sytuacje trudne w jego pracy zawodowej i strategie radzenia sobie z nimi. Problem główny zawarty jest w pytaniu: „Jak kształtuje się ogólny poziom kompetencji emocjonalnych nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz w jaki sposób kompetencje te są powiązane ze strategiami radzenia sobie w sytuacjach trudnych?”. Problemy szczegółowe dotyczą rozpoznania sytuacji trudnych w pracy nauczycieli, form wsparcia w zakresie przeciwdziałania nim, stylów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, poziomu poszczególnych kompetencji emocjonalnych nauczycieli oraz ich związku ze strategiami radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

W badaniach wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego. Posłużono się trzema narzędziami badawczymi - autorskim kwestionariuszem ankiety oraz kwestionariuszami Mini-COPE (Inwentarz do Pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem) i PKIE (Popularny Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej). W badaniach wzięło udział 193 nauczycieli wychowania przedszkolnego. Uzyskane wyniki pokazują, że dla nauczycieli najbardziej stresujące w pracy są sytuacje związane z przeciążeniem. Wnioski otrzymane na podstawie własnych badań wskazują, że im wyższy poziom kompetencji emocjonalnych nauczycieli przedszkolnych, tym częściej przejawiają oni wyższe wyniki w zakresie stosowania aktywnych strategii radzenia sobie w sytuacjach stresowych. Badane osoby wskazują, że najbardziej przydatną formą wsparcia w sytuacjach stresowych byłaby życzliwość i wsparcie ze strony przełożonych.

Otrzymane efekty badań stały się podstawą sformułowania wniosków, które mogą posłużyć jako praktyczne wskazówki dla nauczycieli, dyrektorów prowadzących placówki wychowania przedszkolnego, a także nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z zakresu pedagogiki przedszkolnej i pedeutologii.

Słowa kluczowe: kompetencje emocjonalne, sytuacje trudne, nauczyciel wychowania przedszkolnego, radzenie sobie ze stresem